

Ponjakoga, v njakoja zatyntena, muhljasala kancelarija, v kojato, zabraveno i ot boga, i ot administracijata, drema njakakvo synljivo shefche, mozhesh da se natykneshe na izkljuchitelni proizvedeniya na izkustvoto! V pyrvija moment chovek ne gi zabeljazva; pozhyteli sa, pokriti sys sivkava cipa nasloen tjutjunev dim, izparenija ot pot, sazhdj, smog i astmatically dishane na pokolenija chinovnici, chijato sluzhba e protekla v tazi staja. Njakoi ot tezi kartini sa chastichno zakriti ot polici s klasjori i papki s dokumenti ili gi skriva zakachalkata sys zimni palta. No ako posetiteljat, kojto chaka ot sluzhitelja reshavaneto na njakakyv zapleten problem, e opiten poznavach i vnimatelno nabljudava, shte otkrie po stenite naj-izvestni hudozhnici i proizvedeniya chesto ot plodotvornite im periodi.

Popitajte sluzhitelja, kojto s godini e sedjal pod platnoto na njakoj prochut hudozhnik, chija e vyprosnata kartina, shte vi otgovori neohotno, che ne znae, nito pyk go e grizha chija e. Kartinata si e kartina! Kakvo znachenie ima chija e? No polozhitelno shte go usymni vasheto vglezhdane i mozhe, podtiknat ot ljubopitstvo, da vi popita struva li neshto. Shte mu kazhete, che struva mnogo. Kolko? Njakolko miliona. Njama da vi povjarva. Shte pomisli, che ste lud.

Kak sa popadnali v kancelarijata tezi kartini? Mnogo ot tjah sa nasledeni zaedno s ostanalija inventar ot dovoennite upravi i ministerstva. Drugi sa zavareni v kyshtite, kydeto sa se nastanili kancelarii i uchrezhdenija. No povecheto e otkupila dyrzhavata ot njakogashni obshti i samostojatelni izlozhibi v perioda, kogato tja e bila edinstven mecenat. Sled reorganizacii, obedinjavane i sykrashtavane na razlichni sluzhbi, zaedno s chinovnicite sa se mesteli i kartinite. Samite hudozhnici otdavna sa izgubili sledite im. V inventarnite knigi sa vpisani kato KANCELARSKO OBZAVEZHANE zaedno s bjurata, zakachalkite, shkafovete,

kilimite, abazhurite i koshchetata za bokluk. Tezi kartini imat predimno DELOVODNA STOJNOST, kojato ne se promenja, a redovno se prenasja godina sled godina pri INVENTARIZACIJA. Ako edni "Cvetja" sa kupeni prez 1946 g. ot Komisijata za otkupvane na proizvedenija na izkustvoto kym nesyhtestvuvashstoto dnes Ministerstvo na prosvetata i kulturata za tri hiljadi dinara, тази картина i dnes shte struva syshto tolkova v kancelarskite knigi, vypreki che stojnostta j otdavna veche e nadhvyrlila tri miliona (1979 g.). Vsjava kartina ima vyrhu gyrba na ramkata si malyk metalen registracionen nomer, kakvyto imat i stolovete pod sedalkata. Sluchvalo se e da se okazha v njakoj kancelarija pri vližane na INVENTARIZACIONNATA KOMISIJA; togava me pomolvaha da stana ot stola, na kojto sym sednal, za da sravnjat nomera i da go vpishat v knjigata. Po syshtija nachin obryshtaha kartinite na stenata i tyrseha registracionnija im nomer.

Po-opitnite i obrazovani sluzhiteli donasjat KAKVATO I DA E KARTINA i prehvyrljat ot shedjovyra metalnata plastinka s nomer. V slepите Inventarni knigi platnoto bez stojnost taka prodylzhava da se vodi kato KARTINA dokato predhodnijat nositel na nomera visi v nechij dom. Na bjurokracijata taka i taka e vse edno. Edinstveno vazhno e da syvpada nomeracijata. Tyj kato ot vreme na vreme v kancelariite se smenja obzavezhdaneto, ne sa redki sluchaite, kogato zaedno s brakuvanite stolove i kartoteki biva izhvyrlena i njakoj cenna kartina. Preravjajki tezi grobishta na uvazhavani njakoga predmeti, chovek mozhe da popadne na shedjovri i da gi kupi na kilo, kato brakuvan material bez stojnost.

No i v sluchaj, che ostanat sled smjanata na obzavezhdaneto v kancelarijata, kydeto gi e zahvyrlila zlata sydba, tezi kartini i skulpturi sa izlozhени na samota i bezslaven kraj i njama sila, kojato da gi izbavi ot chinovnicheskija zatvor,

tyj kato pravilata i zakonite za BRAKUVANE NA DYLGOTRAJNITE AKTIVI sa taka svirepo precizni i se prokarvat samo po točno opredelen administrativen ritual, uslozhnen do bezumie. Chesto nepodpisani ili, za diletantite, nejasno otbeljazani, tezi kartini se prenasjat godina sled godina v kolonki, zaedno s obzavezhdaneto:

- “- Stol, vurtjasht se, broja tri (br. 3)
- Koshche za smet, pleteno, broja shest (br. 6)
- Kartina. Broj edin (br. 1)
- Zakachalka, stojashta. Broja dva (br. 2)”.

Chinovnicheskijat duh se pokazva po tozi nachin dalech po-svirep ot egoistichnija kapitalist, kojto, zaradi prestizha, vse pak podarjava cenna kolekcija kartini ot impresionisti na njakoj muzej, kato fondacija, dokato tezi proizvedenija krejat v robstvo, dalech ot pogledite na kogoto i da bilo, osven na sluzhitele i na onzi sluchaen gost, bez njakakva nadezhda da otidat njakoga na mjastoto si v muzeja ili galerijata. Sljapo ravnodushie obkryzhava tezi redki kartini, za koito tehните avtori biha dali vsichko samo i samo pak da si gi vyzvyrnat. Napukvat se i se oronvat ogromni kompozicionni platna, zahvyrleni v skladovete, plesenta izbiva vyrhu natjurmortite, natikani v stolovite na njakogashni uchrezhdenija, iz arhivite gnijat naj-prochuti pejzazhi; smenjat se bezlichni shefove na schetovodstva pod shedjovri-bjurokratski plennici, chijato stojnost ne mogat i na syn da si predstavjat, mahvajki s ryka:

- A-a, тази картина ли? Отде да знам. Картина kat' картина!